

**İYİ TARIM UYGULAMALARI
KONTROL VE SERTİFİKASYON SÖZLEŞMESİ
GENEL ŞARTLARI**

1. MÜŞTERİNİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	2
2. TURKGAP' IN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	3
3. GENEL ŞARTLAR	4
4.SERTİFİKANIN ASKIYA ALINACAĞI DURUMLAR VE PROSEDÜR	4
5. SÖZLEŞMENİN FESHEDİLECEĞİ VE SERTİFİKANIN GERİ ÇEKİLECEĞİ DURUMLAR VE PROSEDÜR	5
6.SERTİFİKANIN YANILTICI KULLANIMI VE PROSEDÜR.....	6
7.SERTİFİKANIN HAKSIZ KULLANIMI VE PROSEDÜR.....	6

1. Müşterinin Hak ve Yükümlülükleri

- 1.1 İyi Tarım Uygulamaları Yönetmeliği kurallarına uygun olarak kontrol edildiği ürün(ler)de iyi tarım uygulamaları faaliyetini sürdürmek
- 1.2 Bünyesinden bir kişiyi TURKGAP' in muhatabı olarak atamak
- 1.3 Kontrol öncesi ve sonrası yapılacak kontrollerde iyi tarım uygulamalarıyla ilgili faaliyetlerini Kontrolör'e bildirmek, onların isteyeceği bilgileri doğru ve zamanında vermek, çalışmalarında her türlü kolaylığı sağlamak
- 1.4 Ürün modifikasyonları, üretim prosesindeki, eğer ilgiliyse ürünün uygunluğunu etkileyen kalite sistemindeki değişiklikleri, ünvan değişikliklerini, adres değişikliklerini, tüzel kişilik değişikliklerini en geç takip eden bir ay içinde TURKGAP'a bildirmek, bu değişiklikler sonucu kontrollü ürünün serbest bırakılmasına TURKGAP tarafından bildirilene kadar izin vermemek.
- 1.5 Kontrol kapsamındaki ürünlerle ilgili tüm şikâyetleri kaydetmek ve bunları istendiğinde TURKGAP'a ibraz etmek
- 1.6 Varsa üretici grubu adına TURKGAP ile sözleşme yapmak
- 1.7 Aracı tüccar, depolama, işleme ve benzeri fason hizmetleri yaptırdığı gerçek ve tüzel kişi ile sözleşme yapmak
- 1.8 Gerçekleştirilen kontroller sırasında Kontrolörler tarafından bir uygunsuzluk ya da uygunsuzluk kaynağı belirlendiğinde durumdan derhal müşteri haberdar edilir. Durumla ilgili aşağıdaki hususlar gözden geçirilir ve alınan tedbirin yeterli olmadığı durumlarda uygunsuzluk olarak değerlendirilir:
  - Müşterinin durumdan haberdar olup olmadığı,
  - Müşterinin bu durumu uygunsuzluk olarak tanımlayıp tanımlanmadığı,
  - Durumla ilgili uygun bir düzeltici faaliyet kararı alınıp alınmadığı,
  - Eğer gerekiyorsa, durumun yasal açıdan bildirimini yapıp yapılmadığı.
- 1.9 İyi tarım uygulamaları kapsamında almış olduğu danışmanlık faaliyetleri hakkında TURKGAP'a bilgi vermek
- 1.10 Gerekli olduğunda, akreditasyonun tetkiki kapsamında, bir gözlem tetkikinin (akreditasyon Kurumunun kontrole gözlemci göndermesi) yapılmasına izin vermek
- 1.11 Kontrol hizmeti ile ilgili faturaları karşılıklı mutabık kalınan sürede ödemek
- 1.12 **Ayrıca İTU üretimi yapan müşteriler:**
  - 1.12.1 Üretim alanlarında yaptıkları gübre, bitki koruma uygulamalarını ve gerekli olan diğer zorunlu uygulamaları kayıt altına almak
  - 1.12.2 Bitki koruma ve hayvan sağlığı ürünlerini tavsiyesine uygun olarak kullanmak
  - 1.12.3 Üretimde hastalıklar, zararlılar ve yabancı otlar ile mücadele yapmak
  - 1.12.4 Toprak, su, çevre ve insan sağlığını koruyucu tedbirler almak
  - 1.12.5 Toprak analizlerini yapmak/yaptırmak, gübrelemeyi analiz sonuçlarına göre uygulamak ve analiz sonuçlarını kayıt altında tutmak
  - 1.12.6 Sulama suyunu analiz ettirmek, önerilen miktar ve metotlarda uygulamak ve kayıt altına almak
- 1.13 **İTU Üretimi Yapan Üretici ve Üretici Birliklerinin Ürünü Satın Alan Müşteriler**
  - 1.13.1 İTU kriterlerine karşılıklı uyulacağına dair yazılı bir sözleşme yapmak

**İYİ TARIM UYGULAMALARI
KONTROL VE SERTİFİKASYON SÖZLEŞMESİ
GENEL ŞARTLARI**

- 1.13.2 Üretime girdi (tohum, fide, fidan, anaçlık, soğan, yumru, rizom, bitki koruma ürünü, gübre, hayvan sağlığı ürünleri vb.) temin eden özel ve tüzel kişilere ait kayıtları sağlamak
- 1.13.3 Üreticiden ürüne ait kayıtlarının bulunması şartını aramak
- 1.13.4 Ürünlerle ilgili kayıtların ve uygulanan işlemlerin yer aldığı bir kayıt sistemi oluşturmak
- 1.13.5 Gıda güvenliğini sağlamak
- 1.13.6 İyi tarım uygulamaları sertifikasına sahip olmayan hiçbir ürünün iyi tarım uygulamaları adı altında satılmamasını sağlamak. Sertifikalı ürünlerin diğer ürünlerle karışmasını engelleyecek her türlü tedbirin alınmasından müşteriler ve satış yerleri sorumludur.
- 1.13.7 Piyasaya arz edilen son haliyle kontrol edilmeyen ve sertifikalandırılmayan hiçbir ürünün, satış yerinde iyi tarım uygulamaları sertifikasının ve logosunun kullanılmamasını sağlamak
- 1.13.8 Bakanlıkça çıkarılacak tebliğ ile belirlenecek olan İyi tarım uygulamaları logosunun formatı ve kullanımına ilişkin usul ve esaslara uymak.

1.14 Takip kontrolü

- 1.14.1 Uygunsuzlukların giderildiğinin doğrulanmasının ancak yerinde etkin bir şekilde yapılabileceği durumlarda takip kontrolüne karar verilir. Takip kontrolü, tetkiki takip eden birinci ayın sonuna kadar tamamlanmalıdır.
- 1.14.2 Eğer uygunsuzluk 28 gün içerisinde kapatılmaz ise, Kontrolörün bu yöndeki tavsiyesini doğrultusunda proses Şirket Müdürü tarafından sonlandırılır. Bu aşamadan sonra müşteriden tekrar kontrol talebi gelirse, ilk kontrol uygulaması yapılır.
- 1.14.3 Müşterinin sertifikasyon sürecindeki beyanları, sertifikasyon kapsamına uyumlu ve tutarlı olmalıdır.
- 1.14.4 Müşteri, sertifikasyon dokümanlarının kopyalarını başkalarına vermesi durumunda dokümanların bütünlüğünü bozmadan veya TURKGAP' tan yazılı izin alarak çoğaltabilir.
- 1.14.5 Müşteri, TURKGAP' in sertifikasyon dokümanlarına, kendi oluşturacağı reklamlar, broşürler ve dokümanlar gibi iletişim ortamlarında atıf yaparken TURKGAP' in Sertifika ve Logoların Kullanımı Prosedürüne uymak zorundadır.(bkz www.turkgap.com)
- 1.14.6 Müşteri, **Tarım ve Orman** Bakanlığı İTU logosu, TURKGAP logosu ve kendi logosunu kullanırken, TURKGAP' in Sertifika ve Logoların Kullanımı Prosedürüne uymak zorundadır.(bkz www.turkgap.com)

1.15 Müşteri, TURKGAP personelinin denetim esnasında İş sağlığı ve iş güvenliğini(can güvenliği-ni) sağlamakla yükümlüdür.

1.16 Müşteri, TURKGAP personeline denetim esnasında ve sonrasında baskı kuramaz.

2. TURKGAP'ın Hak ve Yükümlülükleri

- 2.1 Müşteri tarafından sağlanan bilgileri yalnız kararlaştırılan amaç çerçevesinde kullanmak ve bütün bilgileri gizli tutmak; kendisine emanet edilen dokümanları müşterinin yazılı izni olmadan üçüncü taraflara iletmemek, personel ve kontrolörlere gizliliğe uyacaklarına dair taahhütname imzalatmak,
- 2.2 Kontrol / sertifikasyon hizmetini ilgili TURKGAP prosedürlerine uygun olarak gerçekleştirmek
- 2.3 Kendisini etkileyen TURKGAP dokümantasyonundaki değişikliklerden müşteriyi haberdar etmek,
- 2.4 Kontrolün / sertifikasyonun esas alındığı yönetmelik şartlarındaki değişikliklerden müşterileri yazılı olarak haberdar etmek

**İYİ TARIM UYGULAMALARI
KONTROL VE SERTİFİKASYON SÖZLEŞMESİ
GENEL ŞARTLARI**

- 2.5** Müşterinin ürün modifikasyonları, üretim prosesindeki, eğer ilgiliyse ürünün uygunluğunu etkileyen kalite sistemindeki değişikliklerin kontrollü ürünün serbest bırakılmasına engel teşkil edip etmediğini belirlemek ve durumu müşteriye iletme
- 2.6** Müşteri hakkında bir şikâyet olduğunda TURKGAP, hakkında şikâyet olan müşteriden yapılan düzenlemelerle ilgili bilgi talep edebilir. Şikâyetin önemi esas alınarak müşteride kontrol yapılabilir. Müşteri şikâyetinin çözümü konusunda taraflar arasında mutabık kalınamama durumunda TURKGAP, konuyu İtiraz Komitesi'ne götürebilir. İtiraz Komitesi'nin kararının TURKGAP aleyhinde olması durumunda TURKGAP, gereken faaliyeti hiçbir bedel talep etmeden gerçekleştirir.

3. Genel Şartlar

- 3.1** İyi tarım uygulamaları, TURKGAP kontrolünde yapılır.
- 3.2** TURKGAP, başvuruda bulunan müşterinin iyi tarım uygulamaları metoduyla üretime başlayıp başlayamayacağına karar verir.
- 3.3** Çevre kirliliğinden şüphe duyulan alanlarda iyi tarım uygulaması yapıp yapılmayacağına, TURKGAP tarafından karar verilir.
- 3.4** TURKGAP, eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesi için müşteriye 28 gün süre tanır. Bu süre sonunda tekrar kontrol eder. Eksiklik giderilmiş ise sözleşme aynen devam eder. Aksi halde bu prosedürde belirtilen yaptırımlar uygulanır.
- 3.5** Eğer sunulması taahhüt edilen dokümanlar, mutabık kalınan zaman içinde sunulmaz veya içerikleri yeterli olmazsa takip kontrolüne karar verilir. İkinci derece / birinci derece uygunsuzluk durumlarında (örn. müşterinin birçok yerinde uygulama bozuklukları veya tekrar uygulanan bir uygunsuzluk düzeltme işleminin yetersizliği), Şirket Müdürü'ne sertifikanın geri çekilmesi tavsiye edilir.
- a) İkinci derece Uygunsuzluk (örnekler)**
- Uygun kaydın tutulmasında yükümlülüklerin eksik olması ya da yerine getirilmemiş olması
  - Net bir kayıt sisteminin devam ettirilmesi için yükümlülüklerin eksik olması ya da yerine getirilmemiş olması
  - Girdi sağlayıcılarının kayıp ya da zamanı geçmiş sertifikaları
- b) Tekrarlayan İkinci derece Uygunsuzluk (=daha büyük uygunsuzluk)**
(bkz a)
- c) Birinci derece Uygunsuzluk (örnekler)**
- Kontrollü ürünlerin "iyi tarım uygulaması bütünlüğünü" riske atacak durumlar
  - Kontrollü ve kontrollü olmayan ürünler arasındaki ayırmda eksiklik
  - Yasak girdilerin istenmeyerek ya da farkında olmayarak kullanımı
  - Ürün / hammadde akışındaki temele dönük sapma ya da şeffaf olmama
  - Dokümanlara, alanlara, üretim ve depolamaya erişimdeki kolaylığın engellenmesi
  - Örneklemenin reddedilmesi
  - Kontrol ücretinin ödenmemesi
- d) Birinci derece İhlal (örnekler)**
- Tekrar eden birinci derece uygunsuzluklar (bkz c)
  - Yasal olmayan girdilerin kasıtlı kullanımı
  - Kasıtlı yanlış etiketleme
  - Ayırma ve iyi tarım uygulamasındaki bütünlükle ilgili kasıtlı sahtekârlık
- 3.6** TURKGAP, ilgili yönetmelik çerçevesinde müşteriye ait yayınlamayı öngördüğü bilgileri kamuya açık ortamlarda yayınlamaz.

4 Sertifikanın Askıya Alınacağı Durumlar ve Prosedür

- 4.1 Kuruluşun, bünyesinde meydana gelen ve kontrol şartlarını değiştireceğinden dolayı TURKGAP' a bildirmesi gereken değişiklikleri bildirmemesi (adres değişikliği vb)
- 4.2 Müşterinin talebi
- 4.3 Müşterinin mali yükümlülüklerini yerine getirmemesi
- 4.4 Sertifikanın askıya alınması sonucu, müşterinin sertifikaya herhangi bir atıf içeren her türlü reklam konusunun kullanımına son vermemesi durumunda öncelikle yazılı olarak uyarılır, uyarı dikkate alınmaz ise TURKGAP yasal yollara başvurur.
- 4.5 Müşteriye, sertifikanın askıya alınma kararı Şirket Müdürü tarafından yazılı olarak tebliğ edilir. Kararın tebliğ tarihinden itibaren müşteri, sertifika kullanımını durdurmak ve sertifika ile eklerini 15 gün içinde TURKGAP' a iade etmek zorundadır. İade etmediği takdirde öncelikle yazılı olarak uyarılır, uyarı dikkate alınmaz ise TURKGAP yasal yollara başvurur.
- 4.6 Askıya alma süresince müşteri, sertifikaya ait haklardan faydalanamaz.
- 4.7 Sertifikanın askıya alınma nedeninin giderildiği kanıtlandığında, Sertifiker kararı ile sertifika askıdan kaldırılır.
- 4.8 Sertifikanın askıda kalma süresi en fazla 6 aydır. Ancak bu süre, özel durumlar için Sertifiker kararı ile en fazla 6 ay daha uzatılabilir.

5 Sözleşmenin Feshedileceği Ve Sertifikanın Geri Çekileceği Durumlar Ve Prosedür

- 5.1 Sözleşmenin feshedilmesi Şirket Müdürü yetkisindedir.
- 5.2 Sertifikanın geri çekilmesi Sertifiker yetkisindedir.
- 5.3 Müşterinin kontroller sırasında eksik ve yanıltıcı bilgi vermesi,
- 5.4 TURKGAP' ca tahakkuk ettirilen ücretlerin fatura edilmesini takip eden 30 gün içerisinde ödenmemesi,
- 5.5 Müşteriye ait tüzel kişiliğin değişmesi,
- 5.6 Müşterinin TURKGAP' la yaptığı sözleşme hükümlerine aykırı hareket etmesi,
- 5.7 Müşterinin yazılı talebi
- 5.8 Sözleşmesi fesih edilen müşterinin yeniden müracaatında; işlemler ilk müracaatta olduğu gibi uygulanır. Fesih tarihinden itibaren 30 gün dolmadan, yeni müracaat işleme konulmaz.
- 5.9 Verilen askı süresi sonuna kadar müşterinin kontrolün gerçekleştirilmesine müsaade etmemesi,
- 5.10 Askı halinin kaldırılması için gerçekleştirilen faaliyetlerde (kontrol, doküman inceleme vb) müşterinin uygunsuzluklarını öngörülen sürelerde kapatmaması,
- 5.11 Müşterinin sertifikayı, kapsamında belirtilen ürünlerden farklı alanlarda kullanması,
- 5.12 Sertifikanın yanıltıcı ve haksız kullanımı,
- 5.13 TURKGAP tarafından tahakkuk ettirilen ücretlerin fatura edilmesini takip eden 30 gün içerisinde ödenmemesi,
- 5.14 Müşterinin sertifikada belirtilen adreste bulunmaması,
- 5.15 Müşterinin bu talimat hükümlerine aykırı hareket etmesi,
- 5.16 Müşterinin sertifika ve ekleri üzerinde tahrifat yapması,

- 5.17** Herhangi bir sebepten dolayı müşterinin, TURKGAP tarafından bildirilen gözetim kontrolü tarihini süre belirtilmeksizin erteleme talebinde bulunması veya gözetim kontrolünün iptali talebinde bulunması,
- 5.18** Sertifika geri alındığında bu müşterinin adı sertifikalı müşteriler listesinden çıkarılır.
- 5.19** Müşteri, sertifikanın geri alınması ve sözleşmenin feshi kararının tebliğinden itibaren sertifika ve logonun kullanımını derhal durdurmak ve sertifikayı 15 gün içerisinde TURKGAP' a iade etmek zorundadır.
- 5.20** Sertifikanın geriye çekilmesi ve sözleşmenin feshi sonucu, müşterinin sertifikaya herhangi bir atıf içeren her türlü reklam konusunun kullanımına son vermemesi durumunda öncelikle yazılı olarak uyarılır, uyarı dikkate alınmaz ise TURKGAP yasal yollara başvurur.

6 Sertifikanın Yanıltıcı Kullanımı ve Prosedür

- 6.1** TURKGAP ile sözleşme yapılarak sertifika kullanma hakkı kazanan müşterilerin; tanıtım dokümanları/malzemelerinde ;
- Sertifikayı, tüketiciyi yanıltacak şekilde kullanmak,
  - Müşterinin sertifikayı, kapsamında olmayan farklı adres / ürün için kullanması,
  - Müşterinin sertifikayı, TURKGAP' ın itibarını zedeleyecek bir şekilde kullanması ve TURKGAP' in yanıltıcı ve yetkisiz olarak kabul edeceği herhangi bir beyanda bulunması,
- durumları tespit edildiğinde müşteri yazılı olarak uyarılır ve herhangi bir ihtilaf durumunda sertifikalı müşteri, sertifikayı referans gösteren tüm tanıtıcı yayınlarını TURKGAP'a sunmak zorundadır.
- 6.2** TURKGAP, gerektiğinde yasal uzmanların işbirliği ile veya görüşlerini alarak bu referanslarda sertifikanın yanıltıcı şekilde kullanılıp kullanılmadığını değerlendirir. Kullanılmışsa müşteriden söz konusu yayındaki uygunsuzluğu düzelterek yenisini sunmasını ister.
- 6.3** Müşteri gerekli değişiklikleri yapmayı reddederse, sorunla ilgili olarak sertifikanın askıya alınması, sözleşmenin feshedilmesi ve sertifikanın geri alınması, yasal girişim vb. işlemler Madde 3 ve Madde 4 de belirtildiği şekilde yapılır.

7 Sertifikanın Haksız Kullanımı ve Prosedür

- 7.1** TURKGAP ile Kontrol / Sertifikasyon sözleşmesi akdetmeksizin sertifikanın kazandırdığı menfaatleri kullanarak TURKGAP'ı maddi zarara sokması sebebiyle dava tarihindeki;
- Müşterinin büyüklüğü göz önüne alınarak,
  - Sertifikasyon Günlük Kontrol Ücreti taban miktarından az olmamak üzere yıllık sertifika kullanım ücreti toplamı kadar maddi tazminat davası açılır.
- 7.2** TURKGAP ile Kontrol / Sertifikasyon sözleşmesi yaparak sertifika kullanma hakkı kazanan müşterilerin, sertifikasını haksız kullandığı tespit edildiğinde; müşterinin çalışan sayısı göz önüne alınarak dava tarihindeki Yıllık Sertifika Kullanım Ücreti taban miktarından az olmamak üzere tavan miktarının on katına kadar manevi tazminat davası açılır.
- 7.3** Sertifika ve eklerini sertifika askıda iken kullanan ve üzerinde tahrifat yapan müşterilerin sözleşmeleri fesih edilir.